

CAP

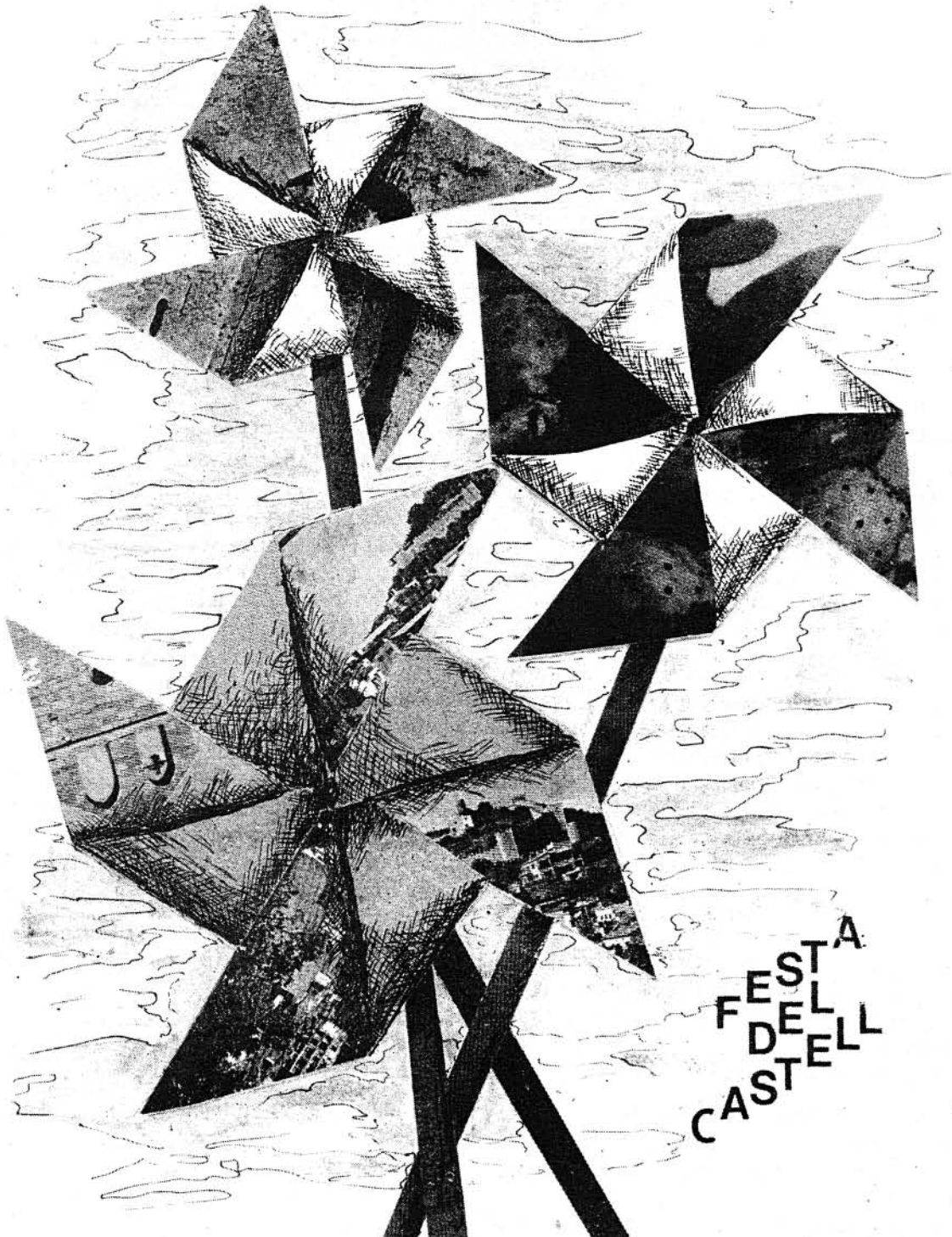
VERMELL

Nº 53

Capdepera-Cala Rajada

Maig 1985

**DRIVE
CADA**

**FESTIVAL
DELL
CASTELL**

portalet

A vegades els arbres no ens deixen veure el bosc. El fet de que els efectes de la crisi econòmica s'hagin deixat sentir per aquí d'una manera menys dramàtica que per altres contrades, pot fer-nos pensar que estam salvaguardats de tot perill. El propi benestar ens pot fer caure en l'error de que aquesta és una situació sense excepcions. Per desgràcia no és així. Desafortunadament, inclús a nivell local, segueixen produint-se cassos d'autèntica penúria, de vertadera carència d'allò més elemental per a una vida mínimament digna. I no parlem d'aquells més desvalguts que, empesos per les circumstàncies, arriben al nostre poble, buida la maleta i buit el cor de tota esperança.

Recentment es varen reunir a Cala Rajada els distints grups d'acció social que, escampats per la geografia mallorquina i aglutinats entorn de les respectives parròquies, segueixen intentant la difícil missió de mantenir encesa la flama de la il·lusió en aquells que ha perdut totes les il·lusions. La majoria de persones que integren aquests grups ho fan des d'una perspectiva cristiana de la vida, la qual cosa no és, creim, ni una limitació ni una barrera. De fet, persones no practicants -inclús no creents- han cregut veure en aquests grups un camí a través del que manifestar llur solidaritat amb els necessitats d'ajuda material i afectiva.

No és la nostra pretensió fer apologia ni doctrinarisme. Simplement és que aquesta reunió a la que ens hem referit ens va rascar, una vegada més, la nostra consciència endormiscada. Un confort de dubtosa legitimitat, una frivolitat cada vegada més evident en la manera de comportar-nos, ens estan duguent a minimitzar la magnitud d'un problema del que preferim saber-ne el menys possible.

"Qui no fa feina és perquè no vol". "Lo que hi ha són molts de malfeners". "Després ho foten tot en beure o en drogues". Aquests i altres arguments fàcils solem emprar habitualment per tal de seguir defensant la nostra privilegiada situació enfront de les justes demandes dels qui res tenen. Afortunadament segueix havent-hi persones que no són insensibles al patiment dels altres. Els grups parroquials d'acció social en són un bon exemple.

- ¿QUINA VIGÈNCIA SEGUEIX TENGUENT A CAPDEPERA EL PRIMER DE MAIG?
- ¿COM L'HEU CELEBRAT, ENGUANY?

DEOGRACIAS CASTELLANO (CC.OO.)

1) Para nosotros, el 1º de Mayo sigue siendo un día de lucha, de reivindicación de los problemas que tiene la clase obrera cada año, que son muchos y distintos.

2) Este año se ha intentado por todos los medios hacer una gran manifestación en Palma, protestando por la política económica del gobierno. Es por eso que en los pueblos no se ha hecho nada, para no disgregar a la gente en pequeñas manifestaciones locales. De todas formas, de aquí fué muy poca gente; la gente es muy cómoda y Palma está muy lejos. Sin embargo, en los momentos de crisis, de hacer reivindicaciones importantes, los afiliados responden, aunque aquella fiebre del principio ha pasado. Ahora todo está más estabilizado y se responde a la hora de defender cosas concretas.

Quiero añadir que el 24 de este mes tendrá lugar en Madrid una concentración de delegados de empresa con el fin de preparar la huelga general de primeros de junio contra los recortes de la seguridad social.

JOSE ZAFRA (U.G.T.)

1) El 1º de Mayo es el día de los trabajadores, nuestro día, el de los obreros.

2) No ha habido mucho movimiento, pero no porque nos llevemos mal con CC.OO. En un pueblo pequeño no puede haber diferencias de este tipo ya que todos vivimos y trabajamos juntos. Son nuestros líderes quienes parecen no ponerse de acuerdo. Nosotros tenemos un concepto del 1º de Mayo muy diferente al de las agrupaciones de partido, porque entre ellos hay capitalistas, cosa que no ocurre entre nosotros. Y, claro, se había decidido entre el P.S.O.E., P.C., CC.OO. y U.G.T. celebrar la fiesta con una comida de compañerismo, no sólo los sindicatos como otros años.

Al final no nos pusimos de acuerdo todos y unos fueron y otros no.

Por otra parte, debo matizar que mientras se encuentra un chico joven que pueda ser el nuevo secretario, U.G.T. de Capdepera está regido por una gestora integrada por Bonifacio López, Jesús Sánchez, María Fernández y yo mismo.

- ¿COM AIXÍ FINS ARA NO S'HA ACABAT D'ARREGLAR EL CAMI DE SES TALAIOLLES (CA'N PATILLA)? ¿HAVIEU TENGUT PROBLEMES AMB ELS PROPIETARIS?

- ¿QUINA OPINIÓ TE MEREIX LA DECISIÓ DE L'ASSOCIACIÓ DE VEINATS "FONT DE SA CALA" D'OPOSAR-SE A LA CARRETERA DE SES COVES?

JOAN PASCUAL (BATLE)

1) Les obres s'aturaren perquè dins el projecte inclòs en Pla d'Obres i Serveis, per motius tècnics, només estava projectat fins allà on arriba actualment. Una d'aquestes raons tècniques era que a partir del límit actual entra dins una zona urbanitzable. En el Pla d'Obres i Serveis d'enguany s'ha tornat incloure el Camí de Son Jaumell, lo que quedava del projecte inicial que va de les cases de Son Jaumell fins a Cala Moltó i de Ses Talaioles fins a les barreres de Son Jaumell (darrera el Bar Paraiso). Ja s'han començat les obres. També s'ha inclòs lo que falta del camí de Ses Talaioles (Ca'n Patilla) fins a Cala Lliteres. No tenc record que els propietaris s'hi oposassin mai; aquesta vegada no ens han posat cap inconvenient. El motiu pel que ara s'acaba aquesta carretera és que no té sentit d'ésser si no s'enllaça amb el reste.

2) A l'assemblea on se va prendre aquesta decisió jo hi era perquè som membre de l'Associació. Vàrem fer una votació per decidir si la carretera havia de

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

passar o no, i per una majoria molt ampla se va decidir negar-se a tal projecte. La còpia de l'acta ja ha tengut entrada a l'Ajuntament. En un altre moment ja vaig manifestar que l'opinió d'una associació pot influir però la decisió final sempre serà competència de l'Ajuntament, que és qui ha de decidir si s'ha de fer o no una carretera i per on ha de passar.

- AMB MOTIU DE LA INAUGURACIÓ DE LA BIBLIOTECA MUNICIPAL DE CALA RAJADA RECOLLIREM ALGUNES IMPRESSIONS DEL REGIDOR DE CULTURA I DEL NOU PEDAGOG MUNICIPAL.

ANTONI BONET (REGIDOR DE CULTURA)

- Aquesta no és més que una altra passa dins els projectes municipals d'anar dotant al nostre municipi d'una infraestructura cultural adequada. La biblioteca que inauguram és modesta però estam decidits a anar ampliant-la a mesura de les nostres possibilitats i de les demandes reals dels usuaris. Si ara inauguram aquesta biblioteca a Cala Rajada és perquè ens pareixia més urgent que una a Capdepera, tota

vegada que allà comptam amb la d'una entitat d'estalvis. Això no vol dir que renunciem a tenir-ne també una a Capdepera, que lògicament s'ubicarà a la Casa del Cultura tan prest com això sigui possible.

PERE CORTADA (PEDAGOG MUNICIPAL)

- Pens que el camp d'actuació d'aquest servei que ha creat l'Ajuntament és molt ample. Fonamentalment, crec que es pot desenvolupar una tasca important dins les escoles, col.laborant amb els claustres de professors de cara a l'orientació dels nins, principalment els que estan a punt d'acabar els seus estudis d'EGB i han de decidir les distintes alternatives possibles: BUP, Formació Professional, cercar una feina... També amb el jovent se poden fer moltes coses, intentant crear per a ells unes perspectives més esperançadores. Intentaré col.laborar amb els distints grups ja establerts en el poble i que, me consta, venen fent una feina important per a la cultura

local. Pens que la dinamització cultural ha d'arribar al carrer i en aquest sentit vull fer feina.

Aquest és un servei que ja existeix a altres pobles de la comarca (Artà, Sant Llorenç, Vilafranca), i si intentam coordinar els nostres esforços podem aconseguir objectius inassolibles per separat, i fins ara supeditats a un lògic centralisme de Palma.

LLOCS DE VENDA:

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria L'Orient.
- Llibreria Cala Rajada
- Llibreria L'Alborada
- Llibreria Es Mollet

CLOTS Amb una satisfacció que mai no ens produeix denunciar defectes i mancances, publicam les millores que es duen a terme. Com per exemple l'adob dels incontables clots de la carretera de Son Moll a Es Carregador. Feia molta falta i ben arribada sia aquesta reparació.

TROBADA Els grups d'Acció Social que existeixen a les distintes parròquies de Mallorca i que es reuneixen mensualment, ho feren per primera vegada a Cala Rajada el passat dia 4. Perquè ens pareix força important la feina que aquests grups venen desenrotllant en favor dels més desvalguts, a aquest tema hem dedicat el "Portalet" d'aquest mes, on trobareu ampliada aquesta breu referència.

COVES La mà de l'"artista" ha deixat clar, en els distintes cartells indicadors, que les Coves són d'Artà. ¿A qui volia enganar l'"artista"? En tot cas s'ha enganat a ell mateix, cosa no molt difícil per altre costat. El que li deu passar a l'"artista" és que es fia de la guia telefònica, que tampoc sap de que va la cosa.

PRIMERA COMUNIÓ Maria José Albertí celebrà la Primera Comunió el passat dia 5. La cosa no tendria major importància si no resultàs que Maria José és deficient mental i que tant l'acte religiós com la festa posterior es desenvoluparen dins un clima de normalitat que cal exigir en totes les nostres actuacions i relacions amb els minvats psíquics. Enhorabona als pares pel magnífic exemple.

RETRAS Com diguérem el mes passat, el dia de L'Angel d'enguany va esser passat per aigua, desbaratant la festa. Però com que sempre n'hi ha que no es resignen, el dia 28 d'Abril un bon grapat de persones se presentaren a l'Agulla i posaren olla al foc, com si tal cosa. Amb retràs però amb bon humor i gana per regalar, L'Angel fou celebrat al cap i a la fi.

ASFALT Amb la culminació de l'asfaltat del Camí de Ca'n Patilla, s'està duhent a terme també l'asfaltat del Camí de Son Jaumell fins a l'altura del Bar Paraiso. Com veis, la "civilització" s'acosta cada vegada més a Cala Agulla. Els malpensats diuen que primer és l'asfalt... després el llum i l'aigua, i ja tenim la zona urbanitzada! ¿Deuen tenir raó els malpensats?

PEDAGOG El dia 10 a Cala Rajada i el dia 15 a Capdepera, ha estat presentat públicament el nou pedagog de l'Ajuntament. La primera i apressurada impressió que ens va causar va esser del tot positiva i pensam que té les coses prou clares sobre la tasca a desenvolupar. Li desitjam sort i encert. Ah!, se'ns oblidava, nom Pere Cortada.

TOBOGAN Ja sabeu que, per devers l'Agulla, estava previst muntar un tobogan aquàtic. Pareix que el projecte no ha rebut totes les benediccions oficials pertinents i, per ara, els al.lots s'hauran d'oblidar de l'assumpte.

TREN Qui sí pareix comptar amb l'autorització corresponent és l'empresa "Autocares Manacor", per tal d'explotar un servei de transport entre Cala Agulla i Son Moll, mitjançant aquesta mena de pseudo-tren a base de "jardineres" que s'està posant de moda a les zones turístiques. I que a noslatres ens sembla una mica ridícul.

BIBLIOTECA Com queda explicat a la secció "Gru-mallons", el dia 10 se va inaugurar la Biblioteca Municipal de Cala Rajada, instal·lada en el Club "S'Auba". Tant la sala de lectura com els exemplars de que disposa, sense esser cap cosa de l'altre món, ens pareixen suficients per a començar. Els índexs de consum de llibres, a nivell local, no pareixen exigir molta cosa més. El local estarà obert a diari, de 5'30 a 8 hores de l'horabaixa.

PRIMER DE MAIG D'això també en parlam a un altre lloc. Afegir que aquest ha estat, a nivell de carrer, el Primer de Maig més magre des de l'esdeveniment de la democràcia. ¿Hauran perdut els nostres treballadors el seu esperit de lluita dels anys passats?

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

PINTADES "Agraint" lo de Sa Font de Sa Cala, és a dir el mur de pedreny, varen aprèixer pintades a la zona afectada i a la façana de l'Ajuntament. A part de l'opinió que pugui merèixer aquest tipus de manifestacions el que sí és evident és el coneixement d'idiomes dels autors de l'obra pictòrica.

ASSEMBLEA Vist que l'Ajuntament no se conformava amb l'acord de la junta directiva de l'Associació de Veïnats "Font de Sa Cala", posant-se al traçat de la futura carretera de Ses Coves, la dita Associació se va reunir en assemblea general i ara ja no s'oposen a un traçat determinat sinó a qualsevol carretera. I això que hi assistiren el Batle i l'ex-Regidor d'Urbanisme. Llavors diuen!

VORAGINÓS està resultant aquest any 85 en matèria musical. I això, en principi, és bo. Vegem que ens haurà deparat aquest mes de maig:

- Interessantíssim concert de guitarra a càrrec de Josep Sbert i Tomeu Artigues, el dia 2.
- Dia 4, actuació d'Aires Gabellins dins el cinquantenari de "La Caixa".
- Dins la commemoració de la recuperació del Castell, dia 18, Corals infantil i juvenil "S'Alzinar" i les Bandes de Música de Capdepera i Son Servera (aquesta en devolució de l'actuació de la nostra banda a Son Servera). Dia 19, Aires Gabellins, Castell de Capdepera i Els Valldemossa.
- També a benefici del Castell, el dia 25, ballet i piano al Teatre Principal.
- La Coral "S'Alzinar", el dia 26, també en el cinquantenari de "La Caixa".

I la cosa no du traces de minvar. Si no hi ha res de nou, el 15 de juny tendrem un gran aconeixement. Ni més ni menys que la Coral Universitària amb la Camerata Instrumental.

ANIVERSARI Ja que hem parlat de la commemoració de la recuperació del Castell, ampliarem la informació dels actes que enguany ha previst el Patronat: El dia 11 se va inaugurar una exposició monotemàtica (evidentment, el mateix Castell) a la Sala d'Exposicions de la Casa de Cultura; exposició no excessivament significativa, tot sigui dit. El dia 17, taula rodona amb participació de l'arquitecte i aparellador responsables de les obres de restauració, d'Antoni Gili i Josep Terrassa com a historiadors, i de Marce López en representació del Patronat; del resultat d'aquest acte en desconeixem els resultats quan redactam aquesta secció.

COMPTES Seguint amb el Patronat, hem rebut un estat de comptes dels darrers mesos, que reproduïm textualment:

INGRESSOS

<u>Novembre 1984</u>	
Aportació Ajuntament	200.000' -₧
<u>Desembre 1984</u>	
Aportació Ajuntament	200.000' -₧
<u>Gener 1985</u>	
Francisca Ferrer (Ca'n Patilla)	15.000' -₧
Gabriel Flaquer	250.000' -"
Concert 12.1.85	34.456' -"
<u>Febrer 1985</u> +	
Aportació Ajuntament	100.000' -₧
Donatiu Dr. Strepp	10.000' -"
<u>Març 1985</u> -	
G. Alzina Rigo	5.000' -₧
J. Riera Santandreu	10.000' -"
Pep Gómez-Quintero	10.000' -"
P. Alzina Sansó	10.000' -"
Mateu Tous Fons	5.000' -"
T.Orell Cifre	10.000' -"
Danús Servera	5.000' -"
Tomeu Garau	25.000' -"
P. Flaquer Flaquer	10.000' -"
B. Alzina Suñer	10.000' -"
M. Alzina Nebot	10.000' -"
Cassellas Flaquer	5.000' -"
<u>Abril 1985</u>	
Aportació Ajuntament	150.000' -₧
Antoni Bonet	12.000' -"
Concert M ^a A. Gomis	29.783' -₧
Francesc Garau Alzina	50.000' -₧
Serafí Nebot	5.000' -₧
Miquel Flaquer Melis	50.000' -"
TOTAL INGRESSOS	1.221.239' -₧
<u>DESPESES</u>	
Novembre 1984	188.737' -₧
Desembre "	272.902' -₧
Gener 1985	229.083' -"
Febrer "	127.844' -"
Març "	141.479' -"
Abril "	256.537' -₧
TOTAL DESPESES	1.216.582' -₧
Saldo resultant	4.657' -₧

DURANT EL MES D'ABRIL...

Han nascut:

Mª Trinidad Yeste Blázquez
de Rafael i Mª Trinidad.
Ramón Granados Moll
d'Agustín i Antònia.
Benjamín Amorós Adolph
de Miquel i Elke.
Sara Martí
de Fèlix i Edith.
Angela Del Río Ferrer
d'Angel i Antònia.
Patricia Panadero Flaquer
de Lorenzo i Catalina.

S'han casat:

Joan Ros Balanzat
amb Dolores Gómez Gamero.
Miquel Sancho Juan
amb Mª Dolores Redondo Giménez.

Han mort:

Joan Gelabert Gelabert
Maria Rosselló Ferragut
Francisca Massot Campins
Dionisio Corraliza Ferrera

per què ?

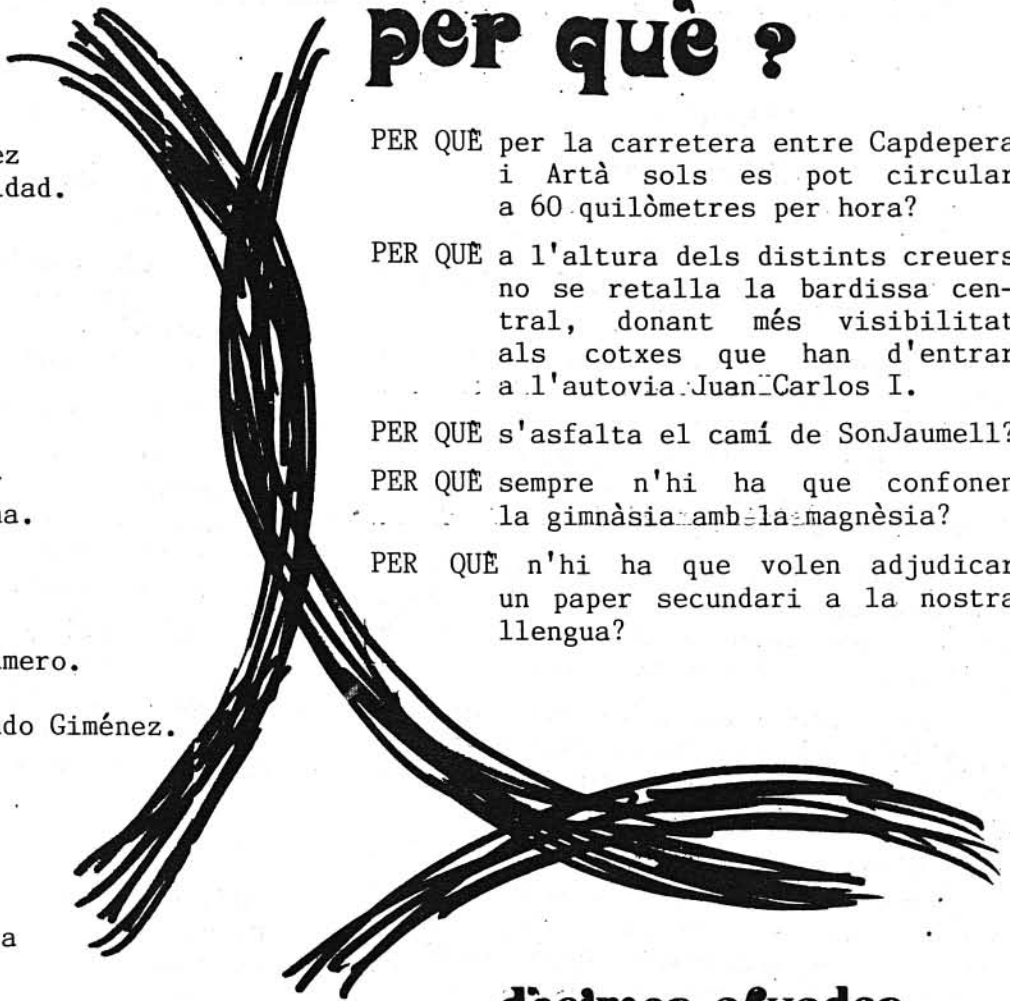
PER QUÈ per la carretera entre Capdepera i Artà sols es pot circular a 60 quilòmetres per hora?

PER QUÈ a l'altura dels distints creuers no se retalla la bardissa central, donant més visibilitat als cotxes que han d'entrar a l'autovia Juan Carlos I.

PER QUÈ s'asfalta el camí de SonJaumell?

PER QUÈ sempre n'hi ha que confonen la gimnàsia amb la magnèsia?

PER QUÈ n'hi ha que volen adjudicar un paper secundari a la nostra llengua?

dècimes afuades

d'es Pastor de Son Perdiu.

No em vengueu amb qüestions ni me conteu altra història. Des que tenc ús de memòria he vist sempre que es falcons se fotien es coloms com sa cosa més normal. Això pareix natural entre essers sense raó, però qualche homo és pitjor que qualsevol animal.

.....

Mentrestant (i això no té res que veure amb lo que he dit) des meu cor me surt un crit que reprimir-lo no sé. A mi no me pareix bé que ara enrevoltin d'asfalt l'Agulla de baix a dalt com qui la cosa no vol. Per l'Agulla me pos dol, per l'Agulla estic malalt.

*Un sol
fi:
Mallorca.*

**CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA**

N'ARRAUXADA

(La fada que plorà)

- Merda, merda i merda! -cridà N'Arrauxada després de llegir la revista "Cap Vermell".

I sobtadament, d'una rauxa va llançar la revista que, amb giravolts lents, a l'impuls dels mansos corrents de la mar encalmada, planejà sobre un jaç d'algues, espantant un ramat de peixos d'argent.

L'havia rebuda amb retard, a la revista, aquell mes d'abril. La culpa fou del bon temps i dels turistes que practicaven la pesca submarina.

El carter, un anfós que habitava a un forat de Na Forana, dins Son Moll, no havia pogut fer el repartiment del correu. Perillava la seva vida.

S'indignà, N'Arrauxada, pel retard i pensà en la poca responsabilitat del servei de correus, però encara augmentà la indignació quan llegí la informació que donava la revista.

Era indignant!

N'Arrauxada era una fada sorprenent pel que tenia d'inesperada i d'incomprensible. Sobtava sempre a les amistats amb les seves rauxes. Tot d'un plegat, d'improvís, sorprenia sempre amb brusquedats, amb promptes violents, com esclafits de rabiura, que li donaven l'aparença de folla.

Pel seu caràcter arrauxat era una fada solitària.

Quasi mai era visitada.

Ni tampoc ella visitava ningú.

Era teixidora. Telers d'or i filets d'argent. Teixia sense aturall.

Ella, N'Arrauxada, tenia el seu palau ben en front de la platja de Son Moll, dins un fondal blau de rocam cantellut, ple de mol.luscs de closca nacrada. I d'algues blaves, brunes, verdes i vermelles, que donaven a l'entorn una màgia encisadora.

No tenia, el seu palau, ni columnes ni cúpules.

Solament arcs. Arcs de mig punt.

Escarcers. Botarells. De totes formes i amplades.

I teles. Moltes teles. Teles finíssimes, gràcils, que, clavetejades a les arcades, s'inflaven al ritme del flux i el reflux de les ones.

Eren els seus sedassos.

A vegades, però, quan les xalocades violentaven les ones i l'aigua es tornava agosarada i agressiva, s'esquinçaven les teles fent una filagarsa que penjava, com un serell ornamental.

Llavors, passada la maror, telers d'or i filets d'argent, ella, N'Arrauxada, es posava en feina. Teixir i reteixir nous penjalls amb fils tenuíssims que extreia de les algues.

I així era de sempre.

Durant segles i segles els seus sedassos sedassaren l'aigua per a mantenir-la neta i transparent com a gotes de rou.

Però feia uns anys que la feina s'havia tornat esgotadora. No donava a basto.

Els sedassos s'omplien de verinada. Tenia que renovar-los sovint.

De prompte els homes havien prosperat.

Se rentaven més.

Menjaven més.

Cagaven més.

Consumien més.

I per no ofegar-se dins la pròpia merda, la llançaven al mar.

Inventaren una xarxa de tubs que anomenaren clavegueres. I el darrer d'aquests tubs, l'emissari, vomitava tota la porqueria al mar.

N'Arrauxada el tenia prop del seu palau a l'emissari. I a tota hora rebia les glopades de verí.

Aquest primer de maig passat, N'Arrissada, treballadora de segles,

amb motiu de celebrar la festa del treball, sortí de pancaritat. Al passar vora el faralló fità la germana que treballava fora corda.

S'acostà a ella i se saludaren.

S'assagueren a un banc d'algues que N'Arrauxada tenia just allà.

- I que no saps quin dia és avui, Arrauxada?

- I prou que ho sé! S'han acabat les festes per mi, vatua-els-homes, que han convertit el meu palau en merdera. L'únic que saben fer és emmetzinar, destruir tot ecosistema, sense importar-los les comunitats d'organismes vius ni l'ambient que els envolta. Tot ho redueixen a llurs necessitats econòmiques. I ara encara més... No has llegit "Cap Vermell"?

- No. Jo no soc subscriptora i...

- Que no ets subscriptora de "Cap Vermell"?

- No.

- No? I pretens tenir desenvolupat el sentit de fer poble? I tu...? Bé, no en parlèm més! Jes! Llegeix... llegeix... Aquí, on diu "Grumallons". I llegeix en veu alta, que m'assabenti altra vegada de la porcada que em volen fer.

I N'Arrissada, un poc picada per l'amonestació de la germana i plena de curiositat per sobre la notícia, va llegir:

"Com pensau, de moment, donar sortida a les aigües brutes de Vila-Roja?"

"Han d'anar a l'emissari de Son Moll, igual que les de Vila-Nova"

- Què vol dir això, eh? Què vol dir?

Que augmentarà la merda. Que ja no podré deturar la contaminació. Que la pudor em treurà de ca meva. Que moriran els peixos, els mol.luscs, les petxines, les algues... que tota la badia serà un femer.

I d'una rauxa, amb un barram esmolat de morena, començà a esquinçar

les teles que omplien els buits dels arcs.

Prest tots els sedassos se convertiren en serrells filagarsats que onejaven al ritme dels corrents. La vomitada pudenta de l'emissari començà a espargir-se per tots els indrets. Els peixos d'argent fugien esporuguits. Els mol.luscs barraren llurs closques. Les petxines tancaren llur ventosa per adherir-se a les roques. Els crancs peluts, mordales obertes, a corre-cuita, cranquejant, tocaren el dos. I una cigala despistada quedà presa dins una serpent de paper higiènic.

I així començà l'èxode, de l'ambient propi, de multitud d'organismes vius.

Era l'oberta del primer solc per a sembrar-hi les llavors esquelètiques de la mort.

I fou així que N'Arrauxada va plorar.

- Tu, juntament amb Miquel Flaquer, feres una feina a l'arxiu de Capdepera. ¿Ens podries dir com és o què és l'arxiu municipal nostre?

- El de Capdepera és un arxiu relativament jove, ja que ens deslligàrem d'Artà a principis del segle passat. La documentació és pràcticament administrativa, no hi ha documentació històrica. Tot és molt recent. La documentació històrica està gairebé tota a Artà.

A part d'això, aquest arxiu de Capdepera té problemes de classificació. Juntament amb Miquel començarem per fer una primera tasca d'inventari, ja que el primer que s'ha de fer és inventariar, classificar i després ordenar les sèries. Aquí només es va inventariar. No s'ha classificat res ni s'han ordenat les sèries. Per tant, és clar, s'ha fet un primer pas, però si no se continua no serveix de res perquè l'orde d'inventari es perdrà. Nosaltres férem unes fitxes que si no s'ordenen en sèries i es classifiquen, si no se fa un borrador d'inventari, com fan els altres pobles, tota la feina feta no servirà de res.

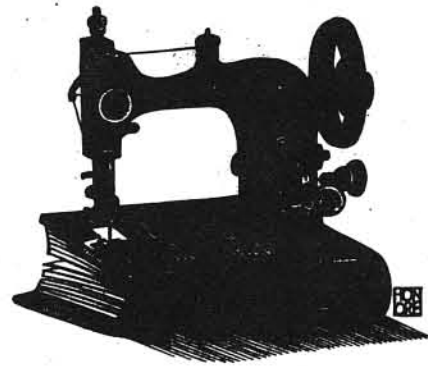
- ¿Quin és l'estat de conservació del nostre arxiu?

- Molt, molt llamentable. Tota la documentació estava a una sala que s'havia enrunat i s'hi havien fet obres, és a dir, que havia sofert una sèrie de peripècies, això després d'haver canviat de lloc moltes vegades. A més, quasi tots els arxius de Mallorca foren ordenats a principis d'aquest segle per l'historiador Lladó Ferragut, i en canvi Capdepera ja no s'ordenà. En fi, que aquest arxiu no s'havia ordenat mai. Problemes d'humitats, canvis administratius que han repercutit sobre el seu estat, tot ha fet que el seu estat fos tan llamentable. Molts de documents s'han perdut, sobretot els anys de la guerra i posteriors, entre el 36 i el 50, estan plens de llacunes. Es destacable, entre d'altres coses, la manca de correspondència dels anys de la guerra. Trobam anys on només hi ha entrades i no hi ha sortides, i això és molt significatiu. No hi ha proves del que s'ha fet amb aquesta documentació que falta. Entre una cosa i l'altra, l'estat de l'arxiu és caòtic.

- Sabem que a Artà hi ha molta documentació històrica de Capdepera. ¿Creus que el nostre Ajuntament podria reivindicar-la a aquesta documentació?

Maria Massanet Gili, Llicenciada en Història, treballa, esporàdicament i quan les altres activitats li ho permeten, amb altres historiadors que conformen el grup d'especialistes que, baix la direcció de l'arxiver Bibliotecari del Consell Insular de Mallorca, se dediquen a ordenar tots els arxius municipals de Mallorca. Hem dialogat amb ella per tal que ens apropi a una feina ignorada per molts i, al mateix temps, ens assabenti de l'estat del nostre arxiu municipal.

- Bé, jo no sé si se pot reivindicar o no. El fet és que, com Son Servera, Capdepera pertanyia a Artà. Aleshores, a Artà hi ha un arxiu molt important des del segle XIII i, evidentment, hi ha documentació de Capdepera. N'hi ha de molt important a nivell de tributació, hi ha també uns veïnadaris molt importants (també hi són de Son Servera, i també hi ha totes les talles per a impostos i per a moltes altres coses. Als cadastres també hi apareix Capdepera.

En tot cas, la documentació que podria traspasar-se a Capdepera seria aquella dels primers anys que el nostre poble va desmembrar-se d'Artà i que encara se troba depositada a aquell arxiu. És l'única que se podria reclamar, no la documentació física com a tal, que no té massa importància si està depositada a Artà, a Palma o a Madrid, sinó una referència d'aquesta documentació.

Pens, francament, que val més que aquests documents de que estam parlant continuïn depositats a l'arxiu d'Artà, perquè aquell sí que està inventariat, classificat i ordenat; inventari que se publicarà amb l'ajuda del Consell Insular. Així, més val no tocar-la ja que, al menys, està controlada. Però, insistesc, a Capdepera hi hauria

d'haver una referència, unes fitxes, que indicàs a l'estudiós de la matèria que aquesta documentació la trobaran a l'arxiu d'Artà. Perquè això, avui, ni se sap. I és necessari per fer estudis, inclús administratius, sobre Capdepera.

- Així que creus que més val que aquests documents estiguin ben cuidats a Artà que no mal cuidats a Capdepera?

- Sí. De l'arxiu d'Artà, ja ho he dit, se publicarà un inventari pagat pel Consell i, encara que algú faci desaparèixer un document, sempre quedarà una prova impresa de que aquell document estava depositat allà. En canvi, de l'arxiu de Capdepera se poden treure documents i, com que no consten enlloc, ningú sabrà res.

- ¿I no creus que, com se fa a altres pobles, aquí també s'hauria de cuidar més l'arxiu? ¿Seria molt costós?

- L'any 81 se firmà un acord entre la Conselleria de Cultura i la Delegació del Ministeri de Cultura. Es tractava de que les dues institucions pagassin uns especialistes per a inventariar i classificar la documentació dels arxius municipals. I va haver una sèrie de pobles que s'acolliren a aquestes mesures. Això després s'ha continuat a càrrec exclusiu del Consell Insular. Aleshores, hi ha un grup d'especialistes que fan aquesta feina baix la direcció de l'Arxiver Bibliotecari del Consell. Del que es tracta és de que l'Ajuntament de Capdepera reclami per tal que s'acabi la feina que hi ha començada, i després encarregar a qualcú que ho cuidi. Igual que se fan mancomunitats de municipis per a l'abastiment d'aigua o per a la recollida de fems, se pot fer una mancomunitat i nomenar un arxiver que podria cuidar molt bé els arxius de Capdepera, Son Servera, Sant Llorenç i Artà, per exemple. Aquesta seria una fórmula per a abaratir el cuidat de l'arxiu.

- La feina que hi ha feta a Capdepera, s'hi va fer a través del Consell?

- No, va esser l'Ajuntament el que va contractar dues persones per fer aquesta feina. Sé que l'Ajuntament va demanar una ajuda al Consell, però no sé si se va concedir o no. En el contracte que firmàrem estava previst que la feina se feria en tres etapes i només férem la primera. Després vengueren les eleccions, va canviar la composició de l'Ajuntament i tot quedà mort. S'hauria d'intentar continuar-ho. A més, és molt perillosa la situació actual perquè a les llistes del Consell d'ajuntaments que necessiten arreglar els arxius, Capdepera consta com si ja ho tengués tot fet. Del que es tractaria seria de comunicar que hi ha un principi de feina fet, però que no està acabada ni molt menys. A més, amb aquest equip d'especialistes del Consell, l'Ajuntament no ha de pagar més que el material i les instal·lacions, quedant lliure de les despeses del personal.

Aquí tenim una feina feta, ho dic un pic més, però si no s'acaba no serveix per res. S'ha de classificar el material i s'ha d'ordenar, després s'ha d'imprimir perquè quedi constància de tot el que hi ha. I que se nombri, si no s'arriba a aquesta figura d'arxiver comarcal, un funcionari responsable de tota la documentació que entri i surti de l'arxiu. Llavors, cada any s'ha d'inventariar tota la documentació que se generi.

- ¿N'hi ha molts d'arreglats, ja, d'arxius municipals?

- Sí, n'hi ha bastants: Costitx, Esporles, Andraitx, Porreres, Artà, ara s'està inventariant el de Pollença que és enorme, Sóller, Algaida, Sant Llorenç, Son Servera... no me'n record de tots. Capdepera és un poble molt administrativament molt jove i no té grans problemes de classificació. La documentació més nombrosa és d'obres públiques i urbanisme, comptabilitat i... tot el demés són sèries petites.

Sens dubte, Maria ens ha obert les portes a un quefer poc conegut per la gent dels nostres pobles, i ens ha fet comprendre la importància dels arxius municipals. Ella ens ha duit de la mà per fer una passada per l'arxiu de Capdepera. Una tasca constructiva i, evidentment, més important que seguir pensant en destruir.

AL POBLE DE CAPDEPERA

Arriba l'estiu, i amb ell el perill dels incendis. Per tots és sabuda la importància dels nostres pins. Fa unes setmanes, en el Cap d'Es Freu hi va haver un incendi; de no haver estat aturat hauria arribat al Coll de Marina, amb el conseqüent desastre forestal, ja que un incendi d'aquesta magnitud hauria estat impossible de controlar pels pocs veïns que hi anaren: tres guàrdies municipals, un guàrdia civil i tres civils.

Es per això que es fa necessària la creació d'un cos humà contra incendis en el nostre municipi, ja que vàrem constatar que és la quantitat d'homes en línia la manera més efectiva d'extingir-los.

L'Ajuntament s'ha compromès a aportar material anti-incendis, recolzant la nostra iniciativa.

Es pretén, per tant, de fer un llistat de gent en principi disposta a acudir als possibles llocs afectats. Per això els veïns interessats es podran dirigir a l'Ajuntament de Capdepera o al quarter de la Policia Municipal a Cala Rajada, on els demanaran nom i telèfon; aquestes dades permetran la localització i citació en el lloc del sinistre; tot això dins la màxima rapidesa possible.

En la mateixa oficina d'inscripció se'ls facilitarà més informació.

Uns veïns ja compromesos.

Historia de Capdepera

L'AMO. EN JOAN "COLL", Joan Sancho Alzamora (1879-1956)

CAPITOL XXVI

El contrabando també posà arrels a la nostra costa. Unes quantes barques d'aquestes hi feien la posada, i els seus contraris, o sien les escampavies i barquilles, també hi venien a descansar de les seves correrries per la mar. L'escampavies era una barca de deu o onze tonelades, tripulada per quinze o setze homes. Aquesta barca era la capitana de l'esquadrilla mandada o dirigida per un contramestre; aquesta menava una o dues barques més petites que les deien barquilles, tripulades per set homes mandats per un encarregat. Aquestes esquadriilles eren per perseguir el contrabando que es feia des d'Alger; que de tant en tant n'agafaven alguna.

Tota aquesta història només és per dar a comprendre lo que devia passar per dins el poble el dia que s'hi girava tota aquesta gent; gent aplegadissa i gent de la mar. Els mariners particulars, o sien els pescadors, no solien desmandar-se gaire, venien per fer feina i dur-se'n els diners a casa seva; lo més que feien era agafar qual-

que moneia. Però els contrabandistes i guardacostes ja no era lo mateix; els primers, amb la vida perillosa que duïen, en esser a terra no sabien lo que les passava, i els guardacostes, joves i sense maldecaps, encara ho sabien manco; tot eren bravates i valenties fins al punt que el jovent del poble s'arraconava.

Com amb tants d'homes sempre n'hi havia que sabien tocar guiternes o bandúrries, improvisaven balls d'afer-rat. Com és un ball bo d'aprendre, el jovent del peix l'adoptà amb gran facilitat; així és que de prompte desaparegueren els balls de jotes i copeos, que abans era el ball únic que sabien.

Altres vegades bevien de més i, com anaven alegres i valents, desafiaven tothom i es movia qualche alberot gros ferm, perquè el jovent d'aquí no podia sofrir que els externs comandassin, fins al punt d'haver-s'hi de posar el patró menant-se'n tota la marineria cap allà on tenia les barques i fer-los matar la valentia i l'alegria estant arrestats, perquè així podien dormir i escorxar el gat que duïen.

LES OBRES D'ACONDICIONAMENT DE LA TORRE D'EN NUNIS

El tipus d'obra que està previst realitzar en el Castell, segons consta en el cartell que hi ha just devora el Portalet, és d'acondicionament. Per a intuir l'abast de les obres, en extensió i en profunditat, així com el concepte d'acondicionament que apliquen els poderosos tècnics, no queda sinó el recurs de comprovar la feina de reforç i els adobs ja realitzats.

Properament se vol adobar (acondicionar) l'escala de molí que hi ha dins la torre d'En Miquel Nunis. La decisió no me pareix encertada perquè entenc que, en aquest cas, el que s'hauria de fer, quan hi hagi temps i doblers, és restaurar l'antiga torre de sa vetla.

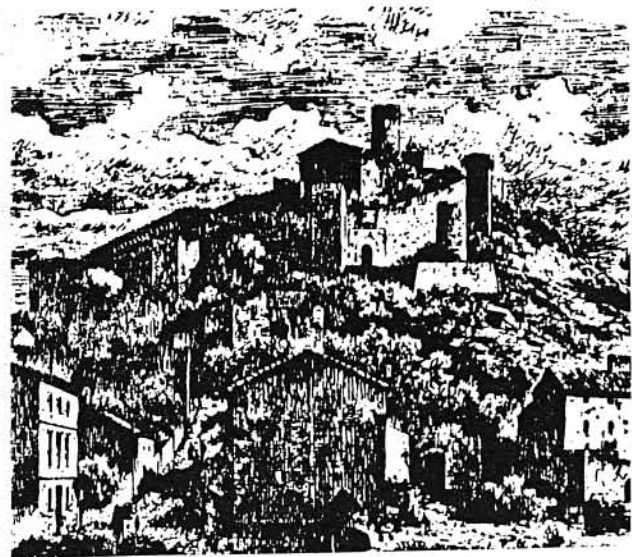
El concepte de restauració és més ample que el d'acondicionament i, per tant, més difícil d'aplicar. Se necessita, a més a més de la intuïció pròpia dels tècnics, un esforç d'investigació i de profundització; és la passa que va més enllà i que permet reconstruir aquells elements que abans tenia i que de conservar-los, el conjunt (arquitectònic en aquest cas) augmenta de valor.

La torre d'En Miquel Nunis conserva, dins el patrimoni cultural gabellí, un gran valor històric perquè és l'obra de més antiguitat que hi ha en el Castell, anterior al segle XIV. Per altra banda, és l'única torre de defensa que, de moment, hi ha possibilitats de restaurar. De les torres de defensa que hi havia a la vall del torrent de Sa Mesquida no en queden més que deixalles; algunes, com per exemple la de Son Jaumell, pareix que ha estat totalment destruïdes.

Els molins de torre són conegut a l'illa des del segle XVI; els populars molins del Jonquet, al raval de Santa Catalina, ja figuren en el plànol de la Ciutat de Mallorca confeccionat a l'any 1644. En canvi, els molins

de vent que conservam a Capdepera, uns quinze, són relativament moderns, és a dir, de la primera mitat del segle XIX. L'explicació d'aquesta tardança està en que aquí, des de la dominació islàmica, el tipus de molí fariner utilitzat és el d'aigua. Capdepera és un dels pocs pobles de Mallorca que coneix l'antiquíssim molí d'aigua.

Dels molins de torre locals n'hi ha alguns de ben conservats, com el de Ca'n Prebe, Ca'n Matevet, Ca'n Coll, S'Alzinar, etc. Aquests molins conserven, a més de la torre, altres dependències i acondicionaments dels quals no disposa la torre de molí de dins el Castell, que no arribà a funcionar mai.

Per tots aquests motius consider que el que s'hauria de fer és oblidar-se de la torre de molí i començar a estudiar la reconstrucció i restauració de la torre d'en Miquel Nunis. A part de la recuperació de la torre guanyaríem un esplèndid mirador.

És necessari que el Patronat prengui consciència de les seves funcions i que emprengui la valoració de cada un dels elements que formen el conjunt anomenat Castell, per després, de qualque manera, fer-nos un programa, un esquema de treball. També és necessari que el poder de decisió i la defensa dels interessos històrics i culturals no estiguin totalment en mans dels tècnics.

DUMONT, RENE; Utopía o Muerte (El fin de la sociedad del despilfarro);

Monte Avila editores, 1974. Caracas. p.p.183. Pamflet d'obligada lectura per als derrotistes. Nota sense malícia: L'autor està en contra de les curses de braus.

AMENACES

Creixement demogràfic ilimitat. (Malthus).
 Recursos no renovables.
 Riscs nuclears.
 Malnutrició.
 Contaminació.
 Limitació agrícola. (Ricardo).

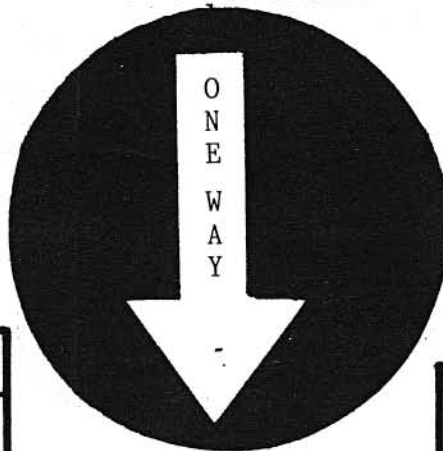
RESPONSABLES

L'economia de guany.
 Els cans (Pal).
 El despecegement de plàstics i papers.
 Abús de la publicitat.
 L'automòbil particular.
 Creixement ilimitat.
 Les conurbacions.

CATÀSTROFE

REVOLUCIÓ INEVITABLE

RECEPTA

Trusts internacionals per a controlar preus.(opep).
 Rebutjar deutes abusius.
 Nacionalització del subsol i oceans.
 Canvi d'actitud (Orquestra Plateria).
 Creixement zero. (Club de Roma).
 Supressió d'armaments.
 Imposts s/. energia i matèries no renovables.
 Urbanisme ecològic.
 Canvi dieta alimentària.
 Redistribució mundial de rendes.
 Reformes agràries.

DIVISIÓ DE LES VIRTUTS

per	infuses
l'origen	adquirides
	naturals
per	(danone)
naturalesa	sobrenaturals
	teologals
per	morals
l'objecte	comuns
per	heroiques
grau	(el Capitán Trueno)

Repetim-ho, diguem-ho una altra vegada: la gent està cansada de menjar taronges seques.

LLUCIA SIRER I FUSTER

No he sentit res de que la visita de Reagan hagi estat molt contestada, a nivell local. Per esser exactes, crec que no ha estat contestada en absolut. De la mateixa manera, no sé que la dita visita hagi provocat adhesions enfebrorides. I tot això me fa pensar que la visita de Reagan, a nivell local, ha provocat més bé indiferència. És a dir, que qui més qui manco "se'n fot des ball i des sonador". Ja veis! I això que, segons diuen, aquest home és el qui més comanda del món.

El que passa és que, per aquí, estam convençuts de que qui comanda és en Joan Pascual. I per molt que el nostre batle sigui d'UM, i UM s'hagi embarcat en l'operació reformista de Miquel Roca, i encara que Miquel Roca sigui partidari de l'OTAN, i per bé que a lo de l'OTAN ho manegi Reagan, ningú pensa que Reagan tengui res que veure amb les Normes Subsidiàries del nostre Ajuntament, per posar un exemple.

Un analista fi, d'aquests que hi veuen més que un cou d'alatxa, podria deduir que l'afluència de turistes alemanys està en funció de la marxa de l'economia d'aquell país. Economia que, pel que pareix, és molt sensible al comportament del dòlar. I com que pareix que les Normes Subsidiàries poden haver-se d'adaptar segons venguin més o menys alemanys, en darrer terme podria parèixer que Reagan és el responsable de les Normes Subsidiàries.

Però no. Aquí qui comanda és Joan Pascual. Crec! És cert que, d'acord amb els cada vegada més arrelats hàbits democràtics, de cada dia... és més difícil monopolitzar el poder, i aquest està cada vegada més repartit. El batle no és més que el qui exectua els acords. Ell aprova, junt amb els demés responsables municipals, una carretera per anar a Ses Coves. Ell aprova, junt amb els demés responsables municipals, que la carretera passai per un lloc determinat. A ell li presenten unes al.legacions, entre les que se'n troba una de l'Associació "Font de Sa Cala", contràries al traçat de la carretera. Com que l'al.legació no acaba de convèncer, el batle i els demés responsables municipals, demanen que l'acord sigui

refrendat per l'assemblea general de l'Associació. Aquesta se reuneix, amb la presència de dos socis destacats: el mateix batle i l'ex-regidor d'urbanisme, Toni Moll. I què passa? Que no tan sols es rebutja el traçat proposat per l'Ajuntament sinó que es rebutja la mateixa idea de la carretera. No en volen de cap casta! Idò! Heus aquí la grandesa de la democràcia. El batle i el regidor han d'acceptar, com correspon, la decesió majoritària. I ho fan. Amb senyoriu. Amb elegància. Pareix que Toni Moll, inclús, va aplaudir. Mostra haurien de prendre a França i a Anglaterra, i per tot arreu! Noltros si que ho som demòcrates! Més que ells!

Entre una cosa i l'altra, Sa Font de Sa Cala ara està de moda. Que si la carretera, que si l'endemasa que s'ha fet dins la mar, que si pintades... Parlant de pintades, he de dir que a mi no m'acaben de convèncer, sempre m'han paregut una cosa una mica grolle-
ra. Però en el cas que ens ocupa, s'ha de reconèixer el domini dels idiomes dels "pintors": mallorquí, castellà, anglès, alemany... Sempre és d'agrair que no es facin faltes d'ortografia. Que no és ver?

Aquesta secció seria coixa si no digués qualche coseta del Patronat del Castell. I com que no és cert que m'agradi donar branca per sistema, aquest pic els he de felicitar per la iniciativa d'organitzar, finalment, les festes del segon aniversari de la recuperació. Senzilles, modestes, però dignes. Massa bé. Però no vos dic res dels andarivells i les batalletes que tal organització ha ocasionat. I no ho dic perquè aquest més m'he proposat, com he dit, no donar branca. Fa rialles parlar-ne! Un dia se n'haurà d'escriure un llibre de la història del Patronat. Seria un "best-seller". Una notícia final dels "castellers": D. Joan Llull ha cessat com a membre de l'executiva i Joana Colom ha presentat la dimissió. Així, tenim nova executiva a la vista. Si endevinar els seus components fos una quiniela, hi jugaria tot quant tenc. No per res, sinó que, francament, tampoc hi ha massa per triar.

Ha empezado un nuevo día. Acaba de venir a buscarme Pedro, mi dueño, ya que sin mi no puede empezar su diaria faena: "pescar".

Ayer repose menos que otros días. Estuvieron remendándome hasta tarde, debido a que, sin darme cuenta, me enganché en una roca. Supongo que ya habéis adivinado que soy una red.

Bueno, como os iba diciendo, Pedro me acaba de recoger del muelle y nos dirigimos hacia la coqueta y pequeña barca. Son las tres o tres y media de la madrugada, todo está oscuro y solamente se oye el susurro del mar.

Pedro va bien abrigado y a mi me lleva echada al hombro, mientras saluda a los demás pescadores. Ya estoy bien acomodada en la barca; entre tanto Pedro suelta las amaras y sigilosamente vamos rompiendo el silencio de la noche, con el ruido de nuestro pequeño motor.

Pedro me acaba de echar al agua, por cierto Uf, que fresquita está! Es el tiempo y la mar ideal para pescar, han comentado los pescadores, y no se han equivocado. Solo llevo una hora bajo el agua y ya estoy casi repleta. Cuando Pedro me saque se pondrá muy contento.

Empieza a amanecer y es hora de volver a puerto. Pedro me recoge y exclama: "el día ha ido bien".

Cuando por la mañana entramos en el puerto la ciudad ya ha despertado y espera el pescado que traemos.

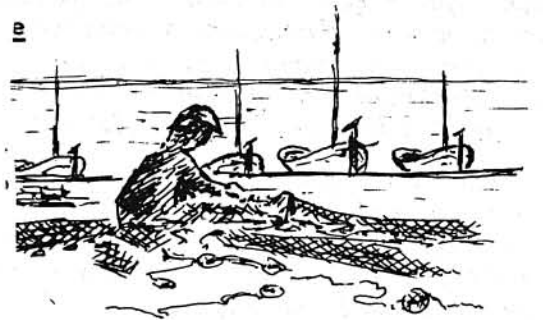
Acabamos de amarrar. Pedro ha descargado el pescado y yo me he quedado sola en la barca, pues hoy no necesito que me remienden, podré solearme y descansar hasta que volvamos a salir esta noche.

Vaya! viendo pasar la gente desde lejos, se me ha pasado el día volando. Por allí viene Pedro y nos espera otra dura jornada de trabajo. Acabamos de dejar puerto y ha empezado a moverse la mar, chispea y corre una ligera brisa. He oído a Pedro que por lo bajo decía: Vaya por Dios! tenía que llover hoy, espero que solo sea una nubecita". Pero Pedro se ha equivocado. En vez de parar de llover ha ido a más y la

ligera brisa se ha convertido en un fuerte viento que hace moverse la barca.

A una media milla de nosotros ha pasado una barca grande que a causa del mal tiempo ha decidido volver a puerto. Se avecina un temporal y por los movimientos de Pedro, creo que ha decidido seguir los pasos de la barca grande y volver a puerto, pues sabe que estando la mar así su barca es muy vulnerable.

La verdad es que no sé que pasó, fue cuestión de unos segundos. Viento, mucha lluvia, un grito seco y el estruendo que produjo la barca al chocar contra las rocas. El mar se acababa de llevar a Pedro, otro pescador que con sol o con lluvia tiene que adentrarse en la mar para que los suyos puedan comer, y las demás personas encuentren pescado fresco cada mañana.

Yo triste y sola estoy aquí, enredada en una roca, junto a una astilla de la barca en la que se lee "Esperanza", palabra en la que creía Pedro y muchos pescadores como él, hombres de mar a los que yo veo pasar cada día desde mi roca, llenos de ilusión, alegría y la esperanza que tiene todo pescador de volver a puerto después de la faena. Yo, amiga del mar, no le guardo rencor por llevarse algún que otro pescador, porque la mar es de Dios y cuando ella se los lleva se los lleva El.

DESCRIPCIÓ DELS PENSADORS

Tenc el propòsit de presentar, durant una temporada, una sèrie de pensadors que, vius o morts, influeixen dins el nostre temps. Però, abans de tot, voldria dir dues paraules sobre el meu propòsit i sobre el gremi dels pensadors.

En quant al meu propòsit, és ben senzill. No pretenc que la gent se posi a llegir filosofia, simplement voldria donar a conèixer una sèrie d'homes que han dedicat, en gran mesura, la seva vida a fer teoria, és a dir, a pensar.

En quant als pensadors, en primer lloc diré que la paraula "pensador" té distints significats. Aquí, pensador vol dir filòsof i, per tant, parlaré d'una manera general d'aquells homes que tenen un lloc dins la història de la filosofia.

Els pensadors intenten anar a la rel de les coses, se plantegen preguntes fundamentals intentant donar-les-hi una resposta. El filòsof pretén donar una explicació profunda, raonada i coherent de l'home i del món. En aquest sentit, la filosofia ha estat i serà sempre una empresa fracassada, perquè en aquest món mai arribam a la veritat completa. Això no vol dir que els pensadors siguin uns complets fracassats; encara que no arribin a desxifrar del tot l'enigma de la realitat, diuen moltes veritats. Els temes que pensen els filòsofs, contràriament al que pot semblar a primera vista, no són temes estranys. Els pensadors, moltes vegades, aprofundeixen i desenvolupen qüestions que tot home, al març qualque vegada en sa vida, se planteja i les dona resposta si pot. La temàtica dels pensadors no és molt ampla; el progrés filosòfic és més un progrés en profunditat que en amplitud temàtica. La vida, la mort, la llibertat, el sentit de l'existència, la societat, la història, són, entre d'altres, temes que donen que fer als homes de pensament.

Normalment, el pensador és un

home afavorit per la naturalesa, amb una poderosa intel·ligència. Però això no basta. Per ésser un filòsof se requereix un gran esforç d'estudi i de reflexió. Precisament, una de les realitats desgraciades de la història és el "geni frustrat". Genis frustrats són, per exemple, aquelles persones que haguent pogut contribuir fortament a la causa de la veritat no ho han fet perquè, degut a les circumstàncies econòmiques o d'altre tipus, no han pogut fer l'esforç de l'estudi i de la reflexió.

S'ha dit, injustament, que el pensador és un home desinteressat per la vida. No s'ha de confondre l'esser llistret i poc pràctic amb el desinterès per la vida. Molts de pensadors són distrets, en part perquè estan molt concentrats. Conten que Sant Tomàs estava dinant amb el Rei; de cop i resposta el gran geni va pegar un cop de puny damunt la taula: era que havia resolt una qüestió. També diuen que Marx se trobava molt endidalat a l'hora de resoldre problemes d'economia domèstica. Però basta una fullejada a la història de la filosofia per veure que els filòsofs són homes que viuen intensament la problemàtica del seu temps. Per a Uramuno i Ortega, Espanya va ésser un motiu de preocupació constant.

A primera vista, els pensadors tenen poc que veure amb el poble, però això és un gran error. Molts de pensadors són la veu clara i desenvolupada del poble. Per altra part, si un sap un poc d'història de la filosofia se sorprèn de com la gent va repetint idees d'aquell o d'aquell altre filòsof. Idees de Sócrates, d'Aristóteles, de Sant Tomàs, de Heideger, d'Ortega, de Freud... circulen pel carrer.

Els pensadors s'equivoquen molt, i això no ens ha d'estranyar. "Qui compta, s'erra", diu la saviesa del poble. Això també significa "qui pensa s'equivoca". Prohibir a un home equivocar-se és el mateix que dir-li "no pensis!".

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

Però els pensadors ens obrin els ulls amb la seva veritat i, moltes vegades, amb els seus errors, perquè hi ha errors que espavilen.

En quant a la lectura de les obres dels filòsofs, diré només dues paraules.

Si no volem menjar gat per llebre és necessari llegir als pensadors amb ulls molt crítics. Un pensador és important pel que diu, però també, i a vegades més, pel que suggereix.

ANTONI RIUTORT

AYUDA A ETIOPIA

Para compra y distribución
de alimentos

CUENTA CORRIENTE

N.º 26.000

S.O.S.

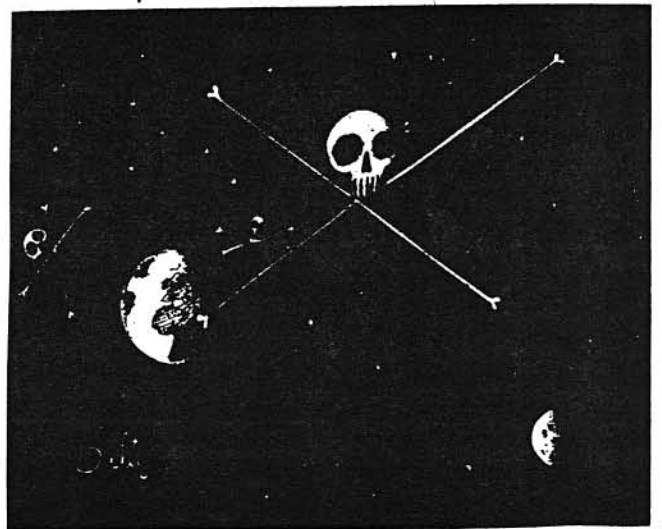
BANCO EXTERIOR DE ESPAÑA

En todas las sucursales del país
o transferencia desde cualquier
BANCO O CAJA

Promovido por la coordinadora española de ayuda al desarrollo:

AYUDA EN ACCION	JUSTICIA Y PAZ
CARITAS - BARCELONA	INTERMON
IEPALA	MEDICUS - MUNDI
MANOS UNIDAS	- CAMPAÑA CONTRA EL HAMBRE
MOVIMIENTO 0.7% - TERCER MUNDO	UNICEF

También puede hacer aportaciones a cualquiera
de estas entidades.

HEM FET AQUEST NÚMERO:

Joan Nebot
Mari-Germa Melis
Joana Colom
Maria Vives
Biel Pérez
Pep Terrassa
Llucià Sirer
Mª Antònia Nadal
Jaume Fuster
Coloma Mayol
Manuel López

Toni Riutort
Bàrbara Flaquer
Ani Muñoz

Els articles publicats en aquesta revista
expressen únicament l'opinió dels seus au-
tors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Rajada
MAIG-1985
Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit legal: P.M. 497/80
Imprimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

CUBA HA PRESENTAT, EN EL CONGRÉS INTERNACIONAL DE PEDIATRIA, PROVES DE QUE AGENTS U.S.A. INTRODUÏREN, EL MAIG DE 1981, UN VIRUS QUE PROVOCA UNA EPIDÈMIA DE "DENGUE", QUE ÈS UNA ENFERMETAT PARESCUDA AL GRIP. JA A LA GUERRA DE CUBA OCASIONA BAIXES A L'EXCÈRCIT ESPANYOL.

LA POBLACIÓ DELS EE.UU. (6% DE LA MUNDIAL) CONSUMEIX EL 35% DELS RECURSOS DE TOT EL MÓN. SI L'"AMERICAN WAY OF LIVE" S'HA D'ESTENDRE A TOT EL MÓN, EL 17'1% DE LA POBLACIÓ TENDRA DE TOT I EL 82'9% RESTANT MORIRA D'INANICIÓ.

SE CALCULA QUE A LA REPÚBLICA FEDERAL ALEMANYA, ENTRE 2.000 I 4.000 NINS MOREN CADA ANY DEGUT A ENFERMETATS PROVOCADES PER LA CONTAMINACIÓ. A GRAN BRETANYA, ENTRE 1.500 I 5.000. A USA, ENTRE 15.000 I 20.000. LA MAJORIA MOR ABANS DE L'ANY DE VIDA.

CADA ANY DESAPAREIXEN 110.000 KM2 DE BOSCOS TROPICALS. 40.000 KM2 CORRESPONEN A AMÈRICA LLATINA, COBERTA PER 12.000.000 KM2 DE BOSCOS (L'AMAZONAS, 10 MILIONS KM2), I QUE REPRESENTEN EL 24% DE TOT EL MÓN.

Estic content aquest mes. Molt content. I no és per menys. Contràriament al que vaig publicar el mes passat, i contràriament a totes les previsions, **ELS JUVENILS DE L'ESCOLAR MANTENEN LA CATEGORIA** per tercer any consecutiu. Per això és necessari que el S. Francisco pugi a categoria nacional, cosa pràcticament feta. Aquesta gran notícia la vaig sebre, casualment, a la mateixa Federació Balear, en companyia d'en Vicenç Nadal, el secretari. No ens ho podíem creure!

No vull parèixer exagerat, però me sabia més greu el descens dels juvenils que no el fet de no jugar la lligueta per part de l'equip de Preferent. Pensa que el fet de tenir a tots els equips filials a la màxima categoria regional, és un símbol i un guardó del que poden presumir molts pocs clubs. I esper que en Joan Terrassa ens convidi a un laccao a Vicenç i a mi, que vàrem esser els protadors de la bona nova.

.....

A l'hora d'escriure aquest foli, els alevins -únic equip que queda en competició- han jugat tres partits de la fase final del Campionat de Mallorca. Empat just, aquí amb el Badia. Injusta derrota, també aquí amb el San Cayetano. I justa derrota en el camp del Mallorca. Van, per ara, els darrers. Cosa que no té massa importància i que no entela per res la gran campanya que han fet aquests nins. Estar entre els quatre millors de l'illa no és poca cosa.

.....

Parlem de coses importants. El dia 24 haurà tengut lloc l'assemblea anual de l'Escolar. Per tant, no en sé res en aquests moments. Però els niguladots amenacen tempestat.

Lo de la dimissió d'en Gallego és un fet. I amb la seva, la del reste de la directiva i el secretari. N'estan cansats. No sé si amb motiu o no, però n'estan cansants.

I bé? Què podem esperar del futur? Sempre hem d'esperar lo millor. Per bé que, per ara, no sé de ningú que se'n vulgui fer càrrec de la nau "escolar". El nom que ha sonat amb més insis-

tència és el d'en Tomeu Pascual. Jo no n'he parlat amb ell, però sé que s'ho estava pensant, sospensant pros i contres. Al final no sé que farà, crec que la decisió depèn de si pot trobar un equip de persones que el vulguin acompanyar. Del que no hi ha dubte és de que en Tomeu és una enciclopèdia futbolística, un gran entès. Que llavonces sigui capaç de traduir els seus coneixements en resultats pràctics ja és una altra qüestió.

De moment, i mentre se soluciona tan greu qüestió, el més provable és que de l'assemblea surti una gestora que, provisionalment, se faria amb les brilles del Club. Però aquesta serà, sempre, una situació provisional que no convé perllongar per massa temps. Hi ha qüestions urgents a les que s'ha de donar una resposta immediata. Per exemple, el torneig de l'estiu. No es pot esperar a darrera hora per anar a cercar equips, quan tots ja estan emparaulats. I el torneig representa uns ingressos que no es poden despreciar. Però no és tan sols això. És tota la planificació de la pròxima temporada la que s'ha de posar en marxa. I, evidentment, aquesta és tasca que no correspon a una gestora sinó a una directiva amb totes les conseqüències.

.....

On pareixen tenir-ho clar és per devers l'Ajuntament. Ja vaig advertir que aquest any se pensava pegar una altra sempenta al complex esportiu de la Via Juan Carlos. Fins allà a on jo sé, i si les ajudes pertinents no fallen, enguany se podria arreglar definitivament el terreny de joc, se faria el mur de llevant, se construiria un troç de tribuna i se cobriria.

Jo ia me conform.